

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Avrea Gemma Christianorvm

Ruben, Leonhard

Paderbornae, 1604

IV. Quomodo ex prophetis probetur Christi Domini resurrectio & eisdem solennitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68313)

pupillum, & viduam suscipiet: & vias peccatorum disperdet. Regnabit Dominus in secula Deus in Sion, in generationem & generationem. Totus demum psalmus sexagesimus quintus de resurrectione inscribitur.

CAPVT IV.

Quomodo ex prophetis probetur Christi Domini resurrectio,
& eiusdem solemnitas.

ISai. 8. 1. Et dixit Dominus ad me: Sume tibi librum grandem, & scribe in eo stylo hominis: velociter spolia detrahe, cito pradare. Vers. 3. Et accessi ad prophetissam, & concepit, & peperit filium. Et dixit Dominus ad me: Voca nomen eius. Accelera spolia detrahere, festina pradari. Ibidem cap. 14. 4. 5. 6. 7. 8. 9. Sumes parabolam istam contra regem Babylonis, & dices: Quomodo cessauit exaltor, quieuit tributum? contriuit Dominus baculum impiorum, virgam dominantium, cadentem populos in indignatione, plaga insanibili, subuenientem in furore gentes, persequentem crudeliter. Conquieuit & siluit omnis terra, gausa est & exultauit: abietes quoque letatae sunt super te, & cedri Libani: ex quo dormisti, non ascendet qui succidat nos. Infernus subter conturbatus est in occursum aduentus tui, suscitauit tibi gigantes. Omnes principes terrae surrexerunt de solijs suis, omnes principes nationum. Vers. 29. 30. 31. 32. Ne lateris Philistaea conuersus tu, quoniam comminuta est virga percussoris tui.

de radice enim colubri egredietur regulus, & semen
 eius absorbens volucrum. Et pascentur primogeni-
 ti pauperum, & pauperes fiducialiter requiescent:
 & interire faciam in fame radicem tuam, & reli-
 quias tuas interficiam. *Ulula porta, clama civitas:*
prostrata est Philistea omnis: ab Aquilone enim suo
ventus veniet, & non est qui effugiet agmen eius. Et
quid respondebitur nuncius gentis? quia Dominus
fundavit Sion, & in ipso sperabunt pauperes populi
eius. Cap. 15. 1. Onus Moab. Quia nocte (re-
surrectionis Christi) vastata est Ar, Moab conti-
cuit: quia nocte vastatus est murus Moab, conticuit.
Verf. 4. Clamabit Hesebon, & Eleale, usq; Iasa
audita est vox eorum: super hoc expediti Moab
ululabunt, anima eius ululabit sibi. Verf. 8. Quo-
niam circumiit clamor terminum Moab: usq; ad
Gallim ululatus eius, & usq; ad puteum Elim cla-
mor eius. Cap. 41. 1. 2. 3. 4. 5. 6. Taceant ad me
insula, & Gentes mutent fortitudinem: accedant;
& tunc loquantur simul ad iudicium propinquemus.
Quis suscipiant ab Oriente iustum, vocavit eum ve-
sequeretur se? dabit in conspectu eius gentes, & reges
obtinebit: dabit quasi pulverem gladio eius, sicut stio-
pulam vento raptam arcui eius. Persequetur eos,
*transibit in pace, semita in pedibus eius non appa-
 rebit. Quis hac operatus est, & fecit, vocans genera-*
iones ab exordio? Ego Dominus, primus & novis-
simus ego sum. Viderunt insula, & timuerunt, ex-
rema terra obstupuerunt, appropinquaverunt, &
accesserunt. Vnusquisq; proximo suo auxiliabitur,
 Hb & fratri

& fratri suo dicit: Confortare. Verſ. 10. 11. 12.
 13. 14. 15. 16. Elegite, & non abiectite. Ne timeas,
 quia ego tecum ſum: ne declines, quia ego Deus tuus
 confortauit te, & auxiliatus ſum tibi. & ſuſcepit te
 dextera iuſti mei. Ecce confundentur & erubeſcent
 omnes, qui pugnant aduerſum te, erunt quaſi non ſint,
 & peribunt viri, qui contradicunt tibi. Quare eos
 & non inuenies, viros rebelles tuos: erunt quaſi non
 ſint, & veluti conſumptio homines bellatæ aduerſum
 te. Quia ego Dominus Deus tuus apprehendens ma-
 num tuam, dicensq; tibi: Ne timeas, ego adiuu te.
 Noli timere vermis Iacob, qui moriui eſtis ex I-
 ſraël: ego auxiliatus ſum tibi, dicit Dominus: & re-
 demptor tuus Sanctus Iſraël. Ego poſui te quaſi plan-
 ſtrum trituranſ nouum, habens roſtra ferrantia: tri-
 turabis montes, & comminues: & colles quaſi pulue-
 nem ponēs. Ventilabis eos, & ventus tollet. & turbo
 diſperget eos. & tu exultabis in Domino, in Sancto I-
 ſraël letaberis. Cap. 53. 8. 9. 10. 11. 12. De anguſtia,
 de iudicio ſublatus eſt, &c. vt fol. 73. Cap. 61. 1. 2. 3.
 Spiritus Domini ſuper me, eo quod vixerit Dominus
 me: ad annunciandū manſuetis miſit me, vt mederer
 contritis corde, & predicarem captiuis indulgentiam,
 & clauſis apertionē: vt predicarem annū placabilem
 Domino, & diem vltionis Deo noſtro: vt conſolaret
 omnes lugentes: vt ponerem lugentibus Sion, & daret
 eis coronam pro cinere, oleum gaudij pro luctu, palli-
 laudis pro ſpiritu mœroris: & vocabūtur in ea for-
 tiſſime, plantatio Domini ad glorificandum. Verſ. 10.
 11. Gaudens gaudebo in Domino, & exultabu anima mea

ET ASCENSION. CHRISTI 483

mea in Deo meo: quia induit me vestimentis salutis,
& indumento iustitiae circumdedit me, quasi sponsam
decoratum corona, & quasi sponsam ornatam monilibus
suis. Sicut enim terra proferit germen suum, & sicut
hortus semen suum germinat: sic Dominus Deus ger-
minabit iustitiam, & laudem coram uniuersis gentibus.
Cap. 62. 1. 2. ut fol. 76. Ier. 20. 12. 13. Et tu Domine
exercituum probator iusti, qui vides renes & cor: vide
quae ultionem tuam ex eis, tibi enim reuelavi causam
meam. Cantate Domino, laudate Dominum: quia
liberavit animam pauperis de manu malorum.
Ibid. cap. 23. 5. 6. 7. 8. Ecce dies veniunt, dicit Domi-
nus: & suscitabo David germen iustum: & regnabit rex,
& sapiens erit: & faciet iudicium & iustitiam in ter-
ra. In diebus illis saluabitur Iuda, & Israel habitabis
confidenter: & hoc est nomen, quod vocabunt eum,
Dominus iustus noster. Propter hoc ecce dies veniunt,
dicit Dominus, & non dicent ultra: uenit Dominus qui
eduxit filios Israel de terra Aegypti: Sed uenit Domi-
nus qui eduxit & adduxit semen domus Israel de ter-
ra Aquilonis, & de cunctis terris, ad quas eieceram
eos illic: & habitabunt in terra sua. Cap. 31. 26. Ideo
quasi de somno suscitatus sum: & vidi, & somnus meus
dulcis mihi. Cap. 33. 14. 15. 16. Ecce dies veniunt, di-
xit Dominus: & suscitabo verbum bonum. &c. ut
fol. 128. Ezech. 39. 13. Sepeliet autem eum omnis
populus terra, & erit eis nominata dies, in qua glo-
rificatus sum, ait Dominus Deus. Dan. 6. 16. 17. 18.
19. 20. 21. 22. 23. 24. Tunc rex praecepit, & adduxerunt
Danielem, & miserunt eum in lacum leonum. Dixitque rex
Hb 2 Danielis

Danieli: Deus tuus quē colis semper ipse liberabit te.
 Allatusq; est lapis vnus, & positus est super os lacu
 quem obfirmavit rex annulo suo, & annulo optima-
 rum suorum, ne quid fieret contra Danielem. Et
 abiit rex in domum suam, & dormiuit in cenaculo
 suo, non sunt allati coram eo, in ipso & somnus re-
 cessit ab eo. Tunc rex primo diluculo surgens,
 festinus ad lacum leonum perrexit, appropinquans
 lacui, Danielem voce lachrymabili inlamarit. &
 affatus est eum: Daniel serue Dei viuens, Deus
 tuus, cui tu seruis semper, putasne valuit te liberare
 à leonibus? Et Daniel regi respondens, ait: rex in
 eternum viue. Deus meus misit angelum suum, &
 conclusit ora leonum, & non nocuerunt mihi; quia
 coram eo iustitia inuenta est in me: sed & coram te
 rex delictum non feci. Tunc vehementer rex gau-
 sus est super eo. & Danielem precepit educi de lacu,
 eductusq; est Daniel de lacu, & nulla lesio inuenta
 est in eo, quia credidit Deo suo. Iubente autem re-
 ge, adducti sunt viri illi, qui accusauerant Dania-
 lem: & in lacum leonum missi sunt, ipsi, & filii, &
 uxores eorū; & non peruenerunt vsq; ad pavementū
 lacu, donec arriperent eos leones, & omnia ossa eorum
 comminuerunt. Ibid. 14. 24. 25. 26. 27. 28. 29.
 30. Dixitq; Daniel: Dominum Deum meum ad-
 oro: quia ipse Deus viuens: iste autem non est
 Deus viuens. Tu autem rex da mihi potesta-
 tem, vt interficiam draconem absq; gladio, &
 fuste. Et ait rex: Do tibi. Tulit ergo Daniel pu-
 cem, & adipem, & pilos, & coxit pariter; fecitq;
 massas, & dedit in os draconis, & disruptus est draco.

90. Et dixit: Ecce quem colebatis. Quod cum
 audissent Babilony, indignati sunt vehementer: &
 congregati aduersus regem, dixerunt: Iudeus factus
 est rex: Bel destruxit, draconem interfecit, & sacero-
 dotes occidit. Et dixerunt cum venissent ad regem:
 Trade nobis Danielem, alioquin interficiemus te, &
 domum tuam. Vidit ergo rex quod irruerent in eum
 vehementer: & necessitate compulsus, tradidit eis
 Danielem. Qui miserunt eum in lacum leonum, &
 erat ibi diebus sex. Vers. 39. 40. 41. Venit ergo
 rex die septimo ut lugeret Danielem, & venit ad la-
 cum, & introspectit, & ecce Daniel sedens in medio
 leonum. Et exclamauit voce magna rex, dicens:
 Magnus es Domine Deus Danielis, & extraxit
 eum de lacu leonum. Porro illos, qui perditionis
 eius causa fuerant, intromisit in lacum, & deuora-
 ti sunt in momento coram eo. Ita inimici Christi
 missi in infernum. Osee. 6. 1. 2. 3. 4. 5. 6. In tri-
 bulatione sua mane consurgenti ad me: Venite, & re-
 uertamur ad Dominum: quia ipse cepit, & sanabit
 nos: percutiet, & curabit nos. Visitabit nos post
 duos dies, in die tertia suscitabit nos, & viuemus in
 conspectu eius. Sciemus, sequemurq; ut cognosca-
 mus Dominum: quasi diluculum preparatus est e-
 gressus eius, & veniet quasi imber nobis temporaneus,
 & serotinus terra. Quid faciam tibi Ephraim?
 Quid faciam tibi Iuda? misericordia vestra quasi
 nubes matutina, & quasi ros mane pertransiens.
 Propter hoc dolui in Prophetis, occidi eos in verbis
 oris mei: & iudicia tua quasi lux egredientur. Quia
 Hb 8 misero

misericordiam volui, & non sacrificium, & scientiam
 Dei plus quam holocausta. Ibidem cap. 7. 13. 14.
 vt fol. 181. Amos. 9. 11. In die illa suscitabo tabernacu-
 culum Dauid. quod cecidit: & reedificabo aperiturus
 murorum eius, & ea, que corruerant, instaurabo: &
 reedificabo illud sicut in diebus antiquis. Que ver-
 ba etiam citat D. Iacobus. Actor. 15. 16. Post hoc
 reuertar. & reedificabo tabernaculum Dauid, quod
 decidit: & diruta eius reedificabo, & erigam illud. Ion.
 1. 11. 12. Et dixerunt ad eum: quid faciemus tibi? &
 cessabit mare a nobis? quia mare ibat, & intumesc-
 bat. Et dixit ad eos: Tollite me, & mittite in mare, &
 cessabit mare a vobis: scio enim ego quoniam propter
 me tempestas hac grandis venit super vos. Ibid. cap.
 2. 1. 2. & c. Et preparauit Dominus piscem grandem
 vt deglutiret Ionam: & erat Ionas in ventre piscis
 tribus diebus, & tribus noctibus. Et orauit Ionas ad
 Dominum Deum suum de ventre piscis. Vers. 11. Et
 dixit Dominus pisci: & euomuit Ionam in aridam.
 Mich. 7. 8. 9. 10. Ne lateris inimica mea super me,
 quia cecidi: consurgam, cum sedero in tenebris. Do-
 minus lux mea est. Iram Domini portabo, quoniam
 peccavi ei, donec causam meam iudicet, & faciat ius-
 dicium meum: educet me in lucem, videbo iustitiam
 eius. Et aspiciet inimica mea, & operietur confusio,
 que dicit ad me: Vbi est Dominus Deus tuus? Con-
 culci mei videbant in eam: nunc erit in conculcia
 nem vt lutum platearum. Habac. 2. 1. 2. 3. 4. Su-
 per custodiam meam stabo, & figam gradum super
 munitionem: & contemplabor, vt videam quid
 satur mihi, & quid respondeam de arguente me.

respondit mihi Dominus, & dixit: Scribe visum,
 & explana eum super tabulas: ut percurrat qui le-
 gerit eum, quia veniens veniet, & non tardabit. Ec-
 ce qui incredulus est, non erit recta anima eius in se-
 metipso: iustus autem in sua fide vivet. Loquitur
 de custodia sepulchri. Ibid cap. 3. 4. 5. 6. Splen-
 dor eius ut lux erit: Cornua in manibus eius: Ibi
 abscondita est fortitudo eius, ante faciem eius ibi
 mors. Et egredietur Diabolus ante pedes eius, ste-
 rit, & mensus est terram. Aspexit, & dissoluit gen-
 tes, & contriti sunt montes seculi. Incurvati sunt colo-
 des mundi ab itineribus eternitatis eius. Vers. 9. Sus-
 scitans suscitabis arcum tuum: iuramenta tribubus
 qua locuta es. Loquitur de arcu quem Christus
 ante biduum posuit in nubibus. Vers. 18. Ego au-
 tem in Domino gaudebo: & exultabo in Deo Iesu meo.
 Soph. 3. 8. Quapropter expecta me, dicit Dominus, in
 die resurrectionis mea in futurum, quia iudiciū meū
 ut congregem gentes, & colligam regna: & effundam
 super eos indignationem meā, omnem irā furoris mei:
 in igne enim zeli mei devorabitur omnis terra. Agg.
 2. 10. Magna erit gloria domus istius novissima plus
 quā prima, dicit Dominus exercituum: & in loco
 isto dabo pacem, dicit Dominus exercituum. Chri-
 stus seipsum vocat templum seu domum Dei.
 Ioan. 2. 19. 20. 21. Respondit Iesus & dixit eis: sol-
 vite templum hoc, & in tribus diebus excitabo il-
 lud. Dixerunt ergo Iudaei: Quadraginta & sex an-
 nis aedificatū est templū hoc, & tu in tribus diebus ex-
 citabis illud? Ille autē dicebat de templo corporis sui.

Et post resurrectionem suam impartitus est pacem. Luc. 24. 36. Dum autem hac loquuntur, stetit Iesus in medio eorum, & dicit eis: Pax vobis, ego sum nolite timere. Ioan. 20. 19. 20. 21. Cum ergo serò esset die illo, una sabbatorum, & fore essent clausæ, ubi erant discipuli congregati propter merum Iudeorum: Venit Iesus, & stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus & latus. Gausi sunt ergo discipuli, viso Domino. Dixit ergo eis iterum: Pax vobis, sicut misit me Pater, & ego mitto vos. Veri. 26. Et post dies octo, iterum erant discipuli eius intus: & Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis, & stetit in medio, & dixit: Pax vobis. Zach. 3. 3. 4. 5. Et Iesus erat indutus vestibibus sordidis, & stabat ante faciem Angeli. Qui respondit, & ait ad eos, qui stabant coram se, dicens: Auferte vestimenta sordida ab eo. Et dixit ad eum: Ecce abstuli a te iniquitatem tuam, & indui te mutatoris. Et dixit: Ponite cidarim mundam super caput eius. Et posuerunt cidarim mundam super caput eius, & induerunt eum vestibibus: & Angelus Domini stabat. Ibidem cap. 6. 12. 13. 14. 15. Ecce vir Oriens nomen eius: & subter eum orietur, & edificabit templum Domino. Et ipse extruet templum Domino: & ipse portabit gloriam, & sedebit & dominabit super solio suo, & erit sacerdos super solio suo, & consilium pacis erit inter illos duos. Et corona erunt Hellem, & Tobie, & Idaia, & Hem, filio Sophonia mortale in templo Domini. Et qui precul sunt, vo

nient, & edificabunt in templo Domini : & scietis
quia Dominus exercituum misit me ad vos. Erit
autem hoc, si auditu audieritis vocem Domini
Dei vestri.

CAPVT V.

Quomodo ex ipsa veritate noui testamenti probetur
Christi resurrectio.

M Atth. 28. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. *Vespere autem
Sabbati, qua lucessit in prima Sabbati, uenit
Maria Magdalene, & altera Maria videre se-
pulchrum. Et ecce terramotus factus est magnus.
Angelus enim Domini descendit de celo & accedens re-
uoluit lapidē, & sedebat super eum; erat autem aspe-
ctus eius sicut fulgur; & vestimentum eius sicut nix.
Pro timore autem eius exterriti sunt custodes, & fa-
cti sunt velut mortui. Respondens autem Angelus
dixit mulieribus: Nolite timere vos, scio enim quod
Iesum, qui crucifixus est, queritis: non est hic: sur-
rexit enim, sicut dixit. Venite, & videte locum,
ubi positus erat Dominus. Et citò euntes dicite disci-
pulis eius quia surrexit: & ecce pracedet vos in Gao-
lileam: ibi eum videbitis: ecce pradixi vobis. Eg-
ressi erant citò de monumento cum timore, & gaudio
magno currentes nunciare discipulis eius. Vers. 11.
12. 13. 14. 15. *Qua cum abissent, ecce quidam de cui-
stodibus venerunt in ciuitatem, & nuncianerunt
principibus sacerdotum omnia quae facta fuerant. Eo
congregati cum senioribus consilio accepto, pecuniam
copiosam dederunt militibus, dicentes: Dicite quia
Hic s discipulis**